

A rendezvény támogatói:

PÜSKI KIADÓ
BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
VERES PÉTER GIMNÁZIUM
ELTE TTK MATEMATIKAI INTÉZET
NEMZETI ERŐFORRÁS MINISZTERIUM
NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ
BRINGÓHINTÓ KKT.
ATTILA HOTEL (WWW.ATTILAHOTEL.HU)

Zene és hang: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny körzeti fordulójának helyi szervezői:

- Buda körzet:** GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)
HORVÁTHNÉ LÁPOSI ÉVA (Bárczi Géza Általános Iskola)
MERÉNYI IMRE (Baár-Madas Református Gimnázium)
FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
ANTAL ERZSÉBET (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)
SZABÓNÉ EGERVÁRI ÁGNES (Kossuth Lajos Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Ált. Isk.)
- Pest körzet:** KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
SZÉKELYHIDI-CSÁFORDA MÓNICA (Móra Ferenc Általános Iskola)
MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
LATÁK ISTVÁN (Lónyay Református Gimnázium)
ÁRVÁNÉ DOBA MÁRIA (Jedlik Ányos Gimnázium)
- Arany-körzet:** TAKÁCSNÉ BERKI VERONIKA (1. számú Általános Iskola, Budaörs)
KÁNTOR ARANKA (Bolyai János Általános Iskola, Érd)
CSÁKÓ JÓZSEFNÉ (Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola, Dunakeszi)
SZABÓNÉ EKKER ÉVA (Premontrei Szt. Norbert Gimnázium, Gödöllő)
- Gárdonyi-körzet:** LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Dr. Kemény Ferenc Általános Iskola, Eger)
KLAJ SÁNDORNÉ (Kazinczy Ferenc Általános Iskola, Miskolc)
- Jókai-körzet:** GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA (Vaszary János Ált. Isk., Tata)
BOGNÁR EDIT (Nádorvárosi Közoktatási Központ, Óvoda és Ált. Isk., Győr)
- Kölcsey-körzet:** BARDÓCZINÉ WEINÉMER ÉVA (Csapókeri Általános Iskola, Debrecen)
SZABÓNÉ JUHÁSZ EMESE (Gönczy Pál Kéttannyelvű Ált. Isk., Hajdúszoboszló)
KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Általános Iskola, Derecske)
WEINÉMER SÁNDOR (Bocskai István Gimnázium, Hajdúböszörmény)
TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Társulási Általános Iskola, Kisvárd)
VASKÓ MIHÁLYNÉ (Jókai Mór Református Általános Iskola, Nyíregyháza)
MURGULYNÉ KOVÁCS EDIT (Kálvin János Református Ált. Isk., Mátészalka)
- Móra-körzet:** TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (GYAKI 5. sz. Általános és Sportisk. Tagint., Gyula)
KOCSMÁR MÁRIA (Szent-Györgyi Albert Általános Iskola, Szolnok)
- Petőfi-körzet:** OSVÁTH EMESE (Szilády Áron Református Gimnázium, Kiskunhalas)
TERCSINÉ TÓTH ILONA (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
UDVARHELYINÉ BÉRES IRMA (Tisza-parti Általános Iskola, Szeged)
TÓTHNÉ HLAVÁCS MÁRIA (Kosztai József Általános Iskola, Szentes)
- Vörösmarty-körzet:** KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)
LASKÓ ZOLTÁNNÉ (Teleki Blanka Gimnázium, Székesfehérvár)

Kérjük, ha lehetősége van rá, támogassa versenyünket a következő számlaszámon:
Az Összedolgozási Képesség Fejlesztéséért (ÖSSZKÉP) Alapítvány, OTP 11703006-20445410

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2010.
7. osztály
Országos döntő

A rendezvény fővédnöke:
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsor összeállítója:
PAPP ISTVÁN középiskolai tanár

Feladatok, ötletek:
MARTON ÁGOTA középiskolai tanár

A feladatsor lektorálójaja:
KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár

Szerkesztés, informatikai háttér:
TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:
NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Mely szópárokra igaz, hogy az eltérő mássalhangzóik egymásnak zöngés-zöngétlen párjai?
(A) kész – kéz (B) kéz – géz (C) kés – kész (D) sír – zsír (E) atya – agya
- Mely hölgyek iránt érzett szerelmet Petőfi Sándor?
(A) *Ercsey Julianna* (B) *Perczel Etelka* (C) *Mednyánszky Berta*
(D) *Csapó Etelka* (E) *Szendrey Julianna*
- Mi a felsorolás szabálya? Próbáljátok meg kitalálni, majd jelöljétek meg azokat a szavakat, amelyek ez alapján a sor 7. helyére kerülhetnek!
1. bumeráng 2. menedék 3. nefelejcs 4. fedélzet 5. Délvidék 6. vitorla 7. ...
(A) *lator* (B) *toronyőr* (C) *torkolat* (D) *Torockó* (E) *torpedó*
- Jelöljétek meg az alábbi mondatra vonatkozó igaz megállapításokat!
Valaki egyszer elmagyarázhatta volna nekem!
(A) *Van benne általános névmás.*
(B) *Az ige feltételes módú, múlt idejű és alanyi ragozású.*
(C) *A névmások egyike személyes.*
(D) *A mondatvégi írásjel pont is lehet.*
(E) *A mondat felszólító módban állva egy szóval rövidebb lenne.*
- Van néhány olyan betűnk (magán- és mássalhangzók), amelyre ékezetként egy vagy két pontot teszünk. Vannak olyan szavaink, amelyekben több ilyen betű kerül egymás mellé (pl. a *kiürül* szóban kettő, amelyeken összesen 3 pont van). Legfeljebb hány **pont** kerülhet egy szóban **közvetlenül** egymás mellé?
(A) 4 (B) 5 (C) 6 (D) 7 (E) 8
- Mondjuk magyarul! Mely idegen szavaknak adtuk meg helyesen a magyar megfelelőjét?
(A) *tolerancia* = egyenlőség (B) *komment* = vita
(C) *wellness* = hétvége (D) *celeb* = színésznő
(E) *konszenzus* = egyetértés, megegyezés
- Mely szópároknak kell mindkét tagját kötőjellel írni?
(A) *NAPRÓLNAPRA, SAKKKÖR* (B) *VÁLLIGÉRŐ, PETÓFISZOBOR*
(C) *ÉSZAKISARK, ERZSÉBETNAP* (D) *VELENCEITÓ, CSIGABIGA*
(E) *CDLEJÁTSZÓ, FÖLDKÖZITENGER*

- Nyelvünk történetének jelentős eseménye volt a nyelvújítás. A korabeli írók, nyelvészek sok új (olykor furcsa) szót alkottak. Nyelvérzéketek s a szóképzésről tanultak alapján az alábbi furcsaságok közül válasszátok ki azokat, amelyek valamilyen foglalkozást, hivatást jelentenek!
(A) *hírdész* (B) *szarvorrú* (C) *pénzcsúrnök* (D) *ódonász* (E) *karmantyú*
- Egy kevésbé ismert közmondásból kihagytuk a magánhangzókat. A közmondás megfejtése után jelöljétek be az **igaz** megállapításokat!
S _ k _ sz _ k _ cs _ _ ls _ zz _ _ _ l _ v _ st.
(A) *Jelentése: ha többen végzik ugyanazt a munkát, abból fejtelenség adódhat.*
(B) *Jelentése: kevesen értenek igazán jól a saját szakmájukhoz.*
(C) *Értelme megfelel ennek a közmondásnak: Sok baba közt elvész a gyerek.*
(D) *Van benne felszólító módú ige.* (E) *Az egyik szóban van teljes hasonulás.*
- Költői kérdéseket idézünk. Melyek származnak Petőfi Sándortól?
(A) *„S rábírhatsz-e majdan egy ifjú szerelme, / Hogy elhagyod érte az én nevemet?”*
(B) *„Sima száddal mit kecsegtetsz?”*
(C) *„És az Isten rá gyümölcsöt / Minek ad?”*
(D) *„Látjátok ezt a táncot?”*
(E) *„Régi kor árnya felé visszamerengni mit ér?”*
- Weöres Sándortól idéztünk sorokat. Melyekben van metafora?
(A) *„nyári fényben, napsütésben / felhőt les Katóka.”*
(B) *„Majd ha virág leszek, / Esőre nyílok...”* (C) *„Házam volt a virradat”*
(D) *„...ha tűz leszek, melengetek, ...”* (E) *„Virágszőnyeget visz a folyó”*
- Keressétek meg a felsorolt 3 dőlt betűs szó közös **utótagját!** Majd a válaszlehetőségek közül azokat jelöljétek meg, amelyeknek ugyanez a szó **előtagja** lehet!
író..., erő..., játék...
(A) *...hangjegy* (B) *...lakatos* (C) *...varga* (D) *...vágó* (E) *...ház*
- Próbáljátok megtalálni azt a ritka melléknévképzőt, amely a dőlt betűs igék mindegyikéhez kapcsolható! Mely igetövekhez illeszthető ugyanez a képző?
lobban, hisz, feled, talál, félt
(A) *véd* (B) *robban* (C) *fárad* (D) *gördül* (E) *zör(ö)g*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- Írjatok egy kerek történetet, amelyben csak **ő/ó** magánhangzót tartalmazó szavak szerepelnek! A téma és a műfaj kötetlen, a szöveg tartalmazhat párbeszédet is; legyetek minél ötletesebbek!